

Toelichting verordening langdurigheidstoelage 2012

Algemene toelichting

Op grond van artikel 8 lid 1 onderdeel d WWB dient de gemeenteraad bij verordening regels vast te leggen met betrekking tot het verlenen van een langdurigheidstoelage. Deze regels dienen in ieder geval betrekking te hebben op de hoogte van de langdurigheidstoelage en de wijze waarop invulling wordt gegeven aan het begrip langdurig, laag inkomen, zoals dat in artikel 36 lid 1 WWB wordt gebruikt.

Binnen artikel 36 wordt genoemd dat het college de langdurigheidstoelage verleent aan personen die voldoen aan bepaalde criteria. Eén van deze criteria is dat er 'geen zicht is op inkomensverbetering'. Deze zinsnede waarborgt al dat bepaalde groepen met een goed arbeidsmarktperspectief, zoals studenten, niet in aanmerking komen voor de langdurigheidstoelage.

De wetswijziging van de WWB per 1 januari 2012 (het in werking treden van de "Wet tot wijziging van de Wet werk en bijstand en samenvoeging van die wet met de Wet investeren in jongeren gericht op bevordering van deelname aan de arbeidsmarkt en vergroting van de eigen verantwoordelijkheid van uitkeringsgerechtigden") maakt het noodzakelijk de verordening voor de langdurigheidstoelage aan te passen. De wijzigingen zijn enerzijds van technische aard (verwijzingen naar wetsartikelen) en anderzijds het gevolg van de invoering van de toets op het huishoudinkomen, waardoor de definitie van gezin in de wet ingrijpend is gewijzigd.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begrippen

Begrippen die in de WWB voorkomen hebben in deze verordening dezelfde betekenis als in de WWB. Ten aanzien van een aantal begrippen, die als zodanig niet in de WWB zelf staan is een definitie gegeven in deze verordening.

Met de invulling van het begrip peildatum als datum *waartegen* is aangevraagd wordt aangesloten bij de jurisprudentie van de CRvB, dat het niet gaat om de datum *waarop* is aangevraagd (zie CRvB 22-07-2008, nr. 07/2304 WWB). De aanvraag wordt daarom steeds geacht te zijn gedaan *tegen* de eerst mogelijke datum na afloop van een referteperiode. Voldoet iemand al langer dan drie jaren aan de voorwaarde die gesteld worden in artikel 36 WWB, dan is de eerst mogelijke datum waarop men in aanmerking komt voor de langdurigheidstoelage 1 januari 2009. Voor de opeenvolgende jaren geldt dat deze datum kan worden aangemerkt als peildatum.

Met betrekking tot het begrip 'inkomen' is een van de WWB afwijkende definitie opgenomen. Nu de wetgever de gemeenteraad opdracht heeft gegeven om in de verordening regels te geven met betrekking tot het begrip 'langdurig, laag inkomen', is de gemeenteraad bevoegd om dit begrip voor de toepassing van artikel 36 lid 1 WWB nader te definiëren. Met de gebruikte definitie wordt aangesloten bij de in de bestaande uitvoeringspraktijk gehanteerde (en ook door de wetgever bedoelde) invulling van het begrip inkomen in artikel 36 lid 1 WWB, doch wordt de wettechnische imperfectie weggenomen.

Artikel 2. Langdurig, laag inkomen

Een referteperiode van 5 jaar, zoals artikel 36 WWB (tekst tot 01-01-2009) voorschreef wordt als te lang ervaren. Nadat belanghebbenden 3 jaar op een minimum inkomen zijn aangewezen is er over

het algemeen niet veel reserveringsruimte over. Daarom wordt hier een termijn van drie jaar aangehouden. Dit sluit ook aan bij de impliciet door de wetgever gegeven termijn. De minimumleeftijd is immers door de wetgever teruggebracht van 23 naar 21 jaar. Een belanghebbende is immers (normaal gesproken) vanaf zijn 18^e voor de WWB een zelfstandig rechtssubject.

Door de keuze voor 101% in plaats van voor 100% van de norm is duidelijk dat een belanghebbende met een inkomen op minimumniveau op grond van een andere regeling dan de WWB kan toch in aanmerking komen voor het recht op langdurigheidstoelage als ten gevolge van een andere berekeningsmethodiek en/of afrondingsverschillen er netto een iets hogere uitkering wordt ontvangen dan de bijstandsnorm. De grens van 101% vangt deze verschillen op. Tevens is hiermee rekening gehouden met jurisprudentie inzake marginale overschrijdingen van de 100% grens (zie CRvB 19-08-2008, nrs. 06/1163 WWB e.a.). Er is bewust niet voor gekozen om het recht op langdurigheidstoelage ook toe te kennen bij een inkomen boven bijstandsniveau. Van deze bevoegdheid wordt geen gebruik gemaakt, omdat dit ongewenste armoedevaleffecten in zich heeft. Weliswaar doen de armoedevaleffecten zich ook voor bij de grens van 100% van de bijstandsnorm, maar zullen belanghebbenden die uitstromen doorgaans een dermate hoger inkomen ontvangen, dat het verlies van de langdurigheidstoelage minder wordt gevoeld. Voor mensen die uitstromen zijn er andere instrumenten, bijvoorbeeld de uitstroompremie, om de armoedeval te beperken.

In lid 2 worden personen die gedurende de referentieperiode een bijdrage op grond van de WTOS of WSF 2000 ontvingen uitgesloten van de langdurigheidstoelage. In de toelichting van de nota van wijziging staat dat in het nieuwe artikel 36 WWB wordt gewaarborgd dat bepaalde groepen met goed arbeidsmarktperspectief, zoals studenten, niet in aanmerking komen voor de langdurigheidstoelage. Er is echter geen formele uitsluitingsgrond in de wettekst opgenomen. Om te voorkomen dat elke aanvraag individueel hierop getoetst moet worden is er voor gekozen deze voorwaarde expliciet in de verordening op te nemen. De groep is overigens beperkt tot hen die een dagstudie volgen en beneden een bepaalde leeftijd zijn, door op te nemen dat studiefinanciering moet zijn ontvangen.

Per 1 januari 2012 wijzigt de beoordeling van het recht op bijstand ingrijpend door het invoeren van de toets op het huishoudinkomen. Dat betekent dat bij een aanvraag om bijstand en ook voor de langdurigheidstoelage met een peildatum gelegen in 2012 het inkomen van alle leden van het gezin een rol speelt bij de beoordeling van de vraag of er sprake is van een laag inkomen (lees: een inkomen hooguit gelijk aan de bijstandsnorm). Hetzelfde geldt overigens voor de gedragingen van alle leden van het gezin. De formulering is dusdanig, dat het inkomen van dat deel van de referentieperiode dat voor 1 januari 2012 is gelegen, wordt beoordeeld naar de toen geldende regels voor bijstandsverlening.

Artikel 3. Hoogte van de langdurigheidstoelage

In dit artikel wordt de hoogte van de langdurigheidstoelage geregeld. Er wordt uitgegaan van een vast percentage van de toepasselijke bijstandsnorm (inclusief vakantiegeld met maximale gemeentelijk toeslag (voor gehuwden: zonder verlaging). Hierdoor hoeft het bedrag van de langdurigheidstoelage niet jaarlijks aangepast te worden aan de wijziging in de normbedragen van de WWB of anderszins. Lid 2 geeft aan dat de hoogte van de norm berekend moeten worden naar de bijstandsnorm zoals deze in januari van het jaar waarin de peildatum valt geldt.

In het derde lid wordt een regeling overeenkomstig artikel 24 WWB gegeven voor situaties waarin bij een gezin één lid van het gezin is uitgesloten van het recht op langdurigheidstoelage ingevolge artikel

11 of artikel 13 lid 1 WWB. De WWB voorziet immers niet in een afwijzingsgrond voor de rechthebbende gezinsleden, terwijl daarentegen het toekennen van het maximumbedrag aan langdurigheidstoeslag voor een gezin in dergelijke situaties niet in alle gevallen opportuun is. NB: Dit derde lid ziet enkel op de situatie dat er bij een gezinslid sprake is van een uitsluitingsgrond van artikel 11 of artikel 13 lid 1 WWB.

Indien één lid van het gezin niet in aanmerking komt voor het recht op langdurigheidstoeslag wegens het niet voldoen aan (een van) de voorwaarden als genoemd in artikel 36 WWB of in deze verordening, hebben alle gezinsleden geen recht op langdurigheidstoeslag. Het recht op bijstand en langdurigheidstoeslag komt het gezin immers gezamenlijk toe. Zij moeten daarom ook allen, zowel afzonderlijk als gezamenlijk, aan de voorwaarden voldoen.

Artikel 4. Hardheidsclausule

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 5. Citeertitel

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 6. Inwerkingtreding

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.